

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 28/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Kočkom, Stropkovská 48, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 62/2007 a jeho rozsudkom zo 17. júla 2012 a tiež postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 302/2012 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013, a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Kočkom, Stropkovská 48, Košice, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 62/2007 a jeho rozsudkom zo 17. júla 2012 a tiež postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 302/2012 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľa [REDAKOVANÉ] sa žalobou doručenou 28. mája 2007 domáhala na okresnom súde proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) určenia neplatnosti darovacej zmluvy z 20. februára 2007 v zmysle § 37 ods. 1, § 39 a § 49a Občianskeho zákonníka. Predmetom darovacej zmluvy, ktorú právna predchodkyňa sťažovateľa (ďalej len „daryňa“) uzavrela so svojou vnučkou (žalovanou) ako obdarovanou, boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Dňa 24. októbra 2007 pôvodná žalobkyňa zomrela a do konania na strane žalobcu vstúpil sťažovateľ ako jej vnuk.

Sťažovateľ uvádza, že v návrhu podanom okresnému súdu 28. mája 2007 daryňa uviedla: *„Moja vnučka-odporkyňa [REDAKOVANÉ]... prinútila ma dostaviť sa na Matričnom úrade [REDAKOVANÉ] cieľom podpísať doklady - prehlásenie pre potreby poľnohospodárskeho družstva [REDAKOVANÉ] o tom, že ponechám na... užívaní všetkých pozemkov, ktoré do dnes užíva družstvo... Bola som si vedomá toho, že mám podpísať len prehlásenie a nie darovaciu zmluvu... Odporkyňa však ma nútila, aby sme išli do [REDAKOVANÉ]... až 12. marca 2007... som sa dozvedela, že na Matričnom úrade som podpísala darovaciu zmluvu a nie prehlásenie, potrebné pre poľnohospodárske družstvo... Odporkyňa celý čas ma klamala, čiže pozemky prešli do jej vlastníctva takým falošným, nelegálnym spôsobom.“*

Ďalej sťažovateľ uvádza, že „dňa 24. októbra 2007 navrhovateľka zomrela, bez toho, aby bola ako účastníčka konania vypočutá. V prípade právoplatného skončenia predmetného súdneho konania tak, že by súd rozhodol, že Darovacia zmluva je neplatná, majetok tvoriaci predmet Darovacej zmluvy by patril do dedičstva po poručiteľke [REDACTED] a bol by predmetom dedenia podľa zákona. Sťažovateľ je ako vnuk darkyne jej zákonným dedičom podľa § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Do súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 11 C/62/2007 preto na strane žalobcu namiesto darkyne vstúpil sťažovateľ.“.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 11 C 62/2007 zo 17. júla 2012 žalobu právnej predchodkyne sťažovateľa (darkyne) zamietol. Podľa sťažovateľa okresný súd „vôbec nebral do úvahy obsah prejavu vôle samotnej darkyne, uvedený v podaniach, ňou podpísaných doručených súdu dôvodiac, že nebolo v konaní preukázané, že omyl týkajúci sa uzatvorenia Darovacej zmluvy vyvolala v darkyni ľstou žalovaná a že o tejto skutočnosti začala darkyňa rozprávať až následne...“.

V tejto súvislosti sťažovateľ považuje „odôvodnenie Okresného súdu Košice-okolie, podľa ktorého, darkyňa neprejavila pochybnosti o právnom úkone - ani pri prevzatí spornej Darovacej zmluvy u [REDACTED], ani pri overení podpisu na matrike a ani pri návrhu na vklad... za nelogické. V čase podpisovania Darovacej zmluvy a overovania podpisu na nej bola [REDACTED] presvedčená o tom, že podpisuje a necháva overiť svoj podpis na vyhlásení pre družstvo a nie na Darovacej zmluve a preto nemala dôvod vyjadrovať akékoľvek pochybnosti.“.

Podľa tvrdenia sťažovateľa „[REDACTED] neovládala slovenský jazyk natoľko, aby mohla rozumieť obsahu Darovacej zmluvy a právnym účinkom, ktoré z nej vyplývali... Aj napriek uvedenému Okresný súd dospel k záveru, že darkyňa slovenský jazyk ovládala vychádzajúc zo zápisu v občianskom preukaze, v ktorom mala [REDACTED] zapísanú slovenskú národnosť...“.

Krajský súd na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 2 Co 302/2012 z 26. septembra 2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pričom námietky sťažovateľa o omyle zo strany darkyne v úmysle uzavrieť darovaciu zmluvu v zhode s právnym názorom súdu prvého stupňa vyhodnotil ako nedôvodné.

Podľa názoru sťažovateľa však „*dôvody na vyslovenie neplatnosti Darovacej zmluvy existovali a že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod spisovou značkou 11 C 62/2007 boli aj riadne preukázané výpoveďami svedkov, listinnými dôkazmi i vyjadreniami darkyne obsiahnutými v podaniach adresovaných súdu. Aj napriek týmto dôkazom súd uveril výpovedi obdarovanej a osoby, ktorá Darovaciu zmluvu vypracovala, hoci tieto boli v rozpore so všetkými ostatnými dôkazmi vykonanými v predmetnom konaní... Výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ] navyše nenavrhol žiaden z účastníkov konania a táto svedkyňa, hoci Darovaciu zmluvu vypracovala ako advokátka, nebola zbavená mlčanlivosti a teda tento dôkaz bol vykonaný v rozpore so zákonom. Skutočnosť, že Darovaciu zmluvu vypracovala [REDAKOVANÉ] ako advokátka vyplýva zo skutočnosti, že túto zmluvu zviazala, prelepila a nálepku potvrdila odtlačkom svojej advokátskej pečiatky. Túto skutočnosť potvrdila aj menovaná, keď navyše vypovedala, že pri predmetnej Darovacej zmluve v zásade zastupovala obidve zmluvné strany. Takýto dôkaz nemal súd vôbec brať na zreteľ.*“.

Sťažovateľ tiež namieta, že „*z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Košice-okolie nevyplýva, prečo súd bral do úvahy iba výpoveď žalovanej a [REDAKOVANÉ] a ostatným výpoveďami a vyjadreniami svedkov ani skutočnostiam uvádzaným samotnou darkyňou v podaniach adresovaných súdu neuveril, hoci tieto sú presne opačné ako vyjadrenia žalovanej a svedkyne [REDAKOVANÉ]. S týmito rozpormi sa v odôvodnení rozsudku nevyporiadal.*“.

Podľa názoru sťažovateľa sa krajský súd ako odvolací súd „*obmedzil iba na zopakovanie dôvodov už uvádzaných v prvostupňovom rozsudku, bez toho, aby sa*

vysporiadal so skutočnosťami, ktoré uvádzal sťažovateľ v odvolaní, z ktorých je zrejmé, že takýto záver je v rozpore s vykonanými dôkazmi a má i závažné logické nedostatky...

Súd konal zdlhavo čo bolo príčinou toho, že v konaní nemohla byť vypočutá daryňa [REDACTED] ani svedkyňa [REDACTED] (obidve v priebehu súdneho konania zomreli, pozn.). Nie je možné, aby boli tieto skutočnosti na tarchu sťažovateľa. Súd mal podľa názoru sťažovateľa pri hodnotení dôkazov zohľadniť aj prejavy pôvodnej navrhovateľky a tejto svedkyne vyjadrené v ich písomných podaniach, keď tieto by boli v prípade, ak by súd konal v primeranej lehote, prednesené na súde. Pokiaľ aj súd tieto výsluchy nevykonal, mal akceptovať písomné vyjadrenia navrhovateľky a svedkyne [REDACTED] doručené súdu.“.

Sťažovateľ zastáva názor, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 11 C 62/2007 zo 17. júla 2012 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 302/2012 z 26. septembra 2013 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Odôvodnenia napadnutých rozsudkov sú podľa sťažovateľa „nedostatočné, nepresvedčivé a v konečnom dôsledku aj nepreskúmateľné a arbitrárne“.

Z dôvodu namietaných „nezákonných rozhodnutí“ okresného súdu a krajského súdu sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, keď „nehnutelnosti, tvoriace predmet Darovacej zmluvy neboli zaradené do dedičstva po poručiťelke [REDACTED]“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1, Základné práva sťažovateľa... domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, vlastníť majetok a dedič, podľa čl. 20 Ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Košiceokolie v konaní sp. zn. 11 C/62/2007 boli porušené.“

2, *Základné práva sťažovateľa... domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny základných práv a slobôd, vlastníť majetok a dedič, podľa čl. 20 Ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práva slobôd, Rozhodnutím Okresného súdu Košice-okolie, sp. zn. 11 C/62/2007-304 zo dňa 17. júla 2012 boli porušené.*

3, *Základné práva sťažovateľa... domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, vlastníť majetok a dedič, podľa čl. 20 Ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 2 Co/302/2012 boli porušené.*

4, *Základné práva sťažovateľa... domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, vlastníť majetok a dedič, podľa čl. 20 Ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práva slobôd, Rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2 Co/302/2012-337 zo dňa 26. septembra 2013 boli porušené.*

5, *Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2 Co/302/2012-337 zo dňa 26. septembra 2013 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

6, *Sťažovateľovi... priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume, ktorú vyčíslime v stanovenej lehote, ktorú je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Františka Kočku, advokáta, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 62/2007 a jeho rozsudkom zo 17. júla 2012 a tiež postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 302/2012 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 62/2007 a jeho rozsudkom zo 17. júla 2012

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ bol oprávnený podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 302/2012 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, čo táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (sp. zn. I. ÚS. 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd musí mať na zreteli, že podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Poslaním ústavného súdu nie je kontrola súdnej činnosti vo všetkých smeroch a aspektoch a skúmanie akejkoľvek nožnej nezákonnosti alebo procesného pochybenia, či dokonca zrejmej nesprávnosti, ktoré sa v individuálnom konaní pred všeobecnými súdmi prípadne vyskytnú, ale výlučne posudzovanie konformity aktu aplikácie práva (v posudzovanej veci súdneho rozhodnutia) s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd preto nepristupuje k prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie v prípadoch, keď dospeje pri jej predbežnom prerokovaní k záveru, že zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011, IV. ÚS 31/2013). Ústavný súd môže v takomto prípade pri predbežnom prerokovaní taký návrh odmietnuť, keďže sa vzhľadom na uvedené už na prvý pohľad javí ako neopodstatnený (m. m. I. ÚS 4/00).

Uvedené ustálené právne názory ústavného súdu korešpondujú aj širšiemu poňatiu jeho „prieskumného“ vzťahu k všeobecným súdom. Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného

súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto zásadne nemôže meritórne preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, pri vydaní ktorých súdy rešpektovali požiadavky vyplývajúce z obsahu základných práv ustanovených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom iba v prípade, ak by tento bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ v nej vo svojej podstate namieta primárne existenciu extrémneho rozporu medzi súdom vykonanými dôkazmi a z nich vyvodenými skutkovými zisteniami týkajúcimi sa darovacej zmluvy medzi dárkyňou a žalovanou, ako aj podľa jeho názoru zjavne neodôvodnené a arbitrárne závery, ku ktorým mal krajský súd v napadnutom rozhodnutí dospieť.

Na účely posúdenia opodstatnenosti tejto časti sťažnosti ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého rozsudku. Krajský súd v napadnutom rozsudku najskôr poukázal na obsah odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľa o neplatnosť právneho úkonu (darovacej zmluvy z 20. februára 2007, pozn.) zamietnutá, pričom v tejto súvislosti okrem iného uviedol:

„... žalobu na súd prvého stupňa podala [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorá žiadala, aby súd určil, že darovacia zmluva zo dňa 20. 2. 2007, na základe ktorej darovala nehnuteľnosti svojej vnučke - žalovanej je neplatná z dôvodu, že túto zmluvu nikdy

nemala v úmysle uzavrieť a podpísala túto darovaciu zmluvu v omyle, keď vychádzala z nepravdivých informácií oznámených žalovanou, že podpisuje vyhlásenie pre potreby poľnohospodárskeho družstva v [REDACTED]. Dňa 24. 10. 2007 pôvodná žalobkyňa zomrela a do konania na strane žalobcu vstúpil vnuk žalobkyne.

Súd prvého stupňa zistil, že darovacia zmluva je podpísaná žalovanou a [REDACTED], ktorej pravosť podpisu bola overená pod č. 874/07 Mestom [REDACTED] dňa 23. 2. 2007 o 9.00 hod. Ďalej zistil, že zmluvu tvorili hárky, ktoré sú pevne spojené a sú zošité a že návrh na vklad do katastra na základe tejto darovacej zmluvy bol daný 20. 3. 2007, podpísaný oboma účastníkmi tohto konania. Darovacia zmluva s doložkou o povolení vkladu bola doručená obom účastníckam 13. 3. 2007. Súd prvého stupňa ďalej zistil, že nebohá darkyňa bola riadne oboznámená s obsahom zmluvy, čo potvrdila advokátka, ktorá vypracovala účastníkom zmluvu [REDACTED], ktorá bola prítomná jednak pri oboznámení sa a pri prevzatí darovacej zmluvy, pri overení podpisu na príslušnej matrike a pri podávaní návrhu na vklad do katastra nehnuteľností. Darkyňa nikdy neprejavila pochybnosti o tomto úkone. Nebol teda zistený omyl vyvolaný ľstou žalovanej. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v tomto prípade darkyňa zmluvu podpísala. Jej obsah bol vysvetlený navrhovateľke aj v maďarskom jazyku advokátkou spisujúcou túto zmluvu. Pokiaľ išlo o námietky žalobcu, že v zmluve boli perom dopísané nehnuteľnosti a spoluvlastnícky podiel, táto skutočnosť nerobí zmluvu neplatnou. Z dátumov podpísania zmluvy a overení podpisu, ktoré sú na tej istej listine, je nepochybné, že bola splnená aj technická podmienka platnosti právneho úkonu. V konaní preto neboli preukázané a potvrdené skutočnosti, ktoré namietal žalobca, ktoré by mali spôsobiť neplatnosť právneho úkonu. Skutočnosť, že po podpise zmluvy pôvodná žalobkyňa zmenila názor v dôsledku zhoršených vzťahov so žalovanou, nemôže mať vplyv na platnosť uzavretej darovacej zmluvy, preto žalobu zamietol.“

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku formuloval krajský súd vlastné právne závery k námietkam sťažovateľa vyjadreným v odvolaní, keď najmä uviedol:

„Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 v spojení s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že neboli dôvody ani pre zmenu, ani pre zrušenie rozsudku.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pretože aj podľa odvolacieho súdu v priebehu prvostupňového konania nebolo preukázané, že by došlo zo strany darkyne v čase uzavretia darovacej zmluvy k omylu v úmysle uzavrieť darovaciu zmluvu. Nebolo preukázané, že by nepochopila, resp. jej nebol vysvetlený účel zmluvy, ktorú podpísala, z formálneho hľadiska spĺňa zmluva všetky podmienky pre platnosť a žalobca jednoznačne nepreukázal, že by existovali iné dôvody, pre ktoré by mala byť zmluva vyhlásená za neplatnú. Zhoršenie vzťahov medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou po uzavretí zmluvy by mohol byť len dôvodom pre iný právny postup, ale nie pre určenie zmluvy za neplatnú.

Preto odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa jednak so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa (s ktorými sa krajský súd v napadnutom rozsudku stotožnil), ale predovšetkým s právnymi závermi, ktoré z nich všeobecné súdy (okresný súd a krajský súd) vyvodili, teda s interpretáciou a aplikáciou príslušných ustanovení právnych predpisov v jeho právnej veci.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil, že by skutkové zistenia okresného súdu, s ktorými sa krajský súd stotožnil [pri posudzovaní otázky platnosti právneho úkonu (darovacej zmluvy medzi darkyňou a žalovanou, pozn.)], boli v takom rozpore s vykonaným dokazovaním, čo by

mohlo zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku krajského súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Rovnako tak nemožno podľa názoru ústavného súdu hodnotiť ako arbitrárne ani právne názory krajského súdu vychádzajúce zo skutkových zistení a vyjadrené v jeho rozsudku sp. zn. 2 Co 302/2012 z 26. septembra 2013, naopak, ide o právne závery, ktoré sú síce vyjadrené stručne, ale zrozumiteľne ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnené, teda tak, ako to vyplýva z požiadaviek vyvoditeľných z obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny.

Podľa názoru ústavného súdu krajským súdom podané odôvodnenie jeho rozhodnutia ako odvolacieho súdu vzhľadom na nevyhnutnú spätosť prvostupňového rozsudku a druhostupňového rozsudku (II. ÚS 78/05) nesignalizuje, že vo veci sťažovateľa mohlo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu, a to predovšetkým na už zdôraznený právny záver okresného súdu. Ústavnú akceptovateľnosť takéhoto stručného odôvodnenia možno vyvodiť aj z § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Krajský súd teda nebol povinný opakovať právne závery okresného súdu týkajúce sa vecnej podstaty predmetu súdneho konania vo veci sťažovateľa, ak sa s týmito závermi výslovne stotožnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd nezistil, že by napadnutý rozsudok krajského súdu bol svojvoľný alebo vnútorne protirečivý, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou.

Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov tohto súdu. Argumentácia sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu sleduje len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré je pre neho nepriaznivé, čo však nemožno spájať s porušením jeho základného práva garantovaného ústavou. K porušeniu ústavou garantovaných práv totiž nemôže dôjsť takým rozhodnutím príslušného štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc v súlade s platnými právnymi predpismi.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu preto ústavný súd konštatoval, že odvolací súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci (§ 49a, § 630 Občianskeho zákonníka), ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Z obsahu sťažnosti tiež vyplýva, že sťažovateľ sa dovoľáva občianskoprávnej ochrany na základe argumentu, že v dôsledku zhoršených vzťahov medzi dárkyňou a žalovanou ide o právny úkon odporujúci dobrým mravom.

Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci sa krajský súd stotožnil so záverom, že zhoršenie vzťahov medzi dárkyňou (právnou predchodkyňou sťažovateľa a pôvodnou žalobkyňou, pozn.) a žalovanou po uzavretí zmluvy nie je dôvodom neplatnosti darovacej zmluvy, ale je dôvodom na odstúpenie od darovacej zmluvy zo strany darcu (právo žiadať vrátenie daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka).

V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a tiež čl. 36 ods. 1 listiny) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 Co 302/2012 z 26. septembra 2013 a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny označeného sťažovateľom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vysloviť jeho porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 302/2012 a jeho rozsudkom z 26. septembra 2013

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistuje medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny taká príčinná súvislosť, ktorá by umožňovala vysloviť jeho porušenie, neprichádza v tomto prípade do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa vyplývajúceho mu z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva vyplývajúceho z čl. 20 ods. 1 ústavy (a čl. 11 ods. 1 listiny) ústavný súd navyše poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07).

Na základe uvedeného ústavný súd pre predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2015